

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en uændret genfremsættelse af forslag B 167 fra folketingssamlingen 2003-04 (se Folketingstidende 2003-04, forhandlingerne side 10815 og tillæg A side 7859 og 7857).

Baggrund

Der er i mange landdistrikter tale om en accelererende afvikling af lokale funktioner og arbejdspladser, og der er i mange byer og landdistrikter meget langt mellem borgerne og politikerne allerede i dag, hvilket vil fortsætte efter implementering af den kommende kommunalreform.

Samtidig har vi dog set gode eksempler på, hvordan udviklingen kan vendes, og at der virkelig kan sættes gang i en god spiral, hvis borgerne inddrages aktivt i at bestemme over deres eget lokalområde og komme med ideer til, hvad der kan gøres. Det har vi f.eks. set på nogle øer og i kvarterløftsprojekter i storbyerne.

Forslagsstillerne ønsker at udbrede de gode erfaringer til hele landet, og de store enheder, der tegner sig efter kommunalreformen, gør en styrkelse af det lokale demokrati endnu mere påkrævet.

Storkommuner med en udstrækning på 60-70 km kan føre til afdemokratisering i flere henseender: Den enkelte politiker skal repræsentere langt flere borgere spredt over et stort areal uden kendskab til lokale forhold, og udkantsområder vil let blive yderligere marginaliseret. Oprettelse af lokalråd er en oplagt mulighed, hvis man ønsker at få aktive borgere i lokalsamfundene. Ligeledes kan storbyerne have vitalt behov for lokalråd eller et såkaldt byting, der sikrer, at de forskellige bydele bliver hørt og får deres eget aktive liv.

Lokalrådet vil imidlertid kun være et aktiv, hvis det har mulighed for at øve en reel indflydelse på områdets livsnerve: de lokale skoler, daginstitutioner og andre borgerserviceorganer. Ligesom det skal være et krav, at byrådet skal tage forslag fra lokalrådet alvorligt. Ikke at de nødvendigvis altid bliver til noget, men forslagene skal have en seriøs behandling.

Lokalrådet skal f.eks. kunne komme med forslag om lokale trafikforhold, forslag om etablering af en legeplads eller en netcafé, forslag om et tæt samarbej-

de mellem et plejehjem og en børnehave eller forslag om projektudviklingsstøtte til etablering af et lokalt mejeri.

Det er vores overbevisning, at de kommende storkommuners byrødder let vil blive overbelastet – på linje med kollegerne i storbyerne – og have et vitalt behov for lokale »lytteapparater« og lokale organer, der kan aflaste kommunalbestyrelsen, når en *nyudvikling*, hvor der er behov for detailkendskab, skal sættes i værk.

Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen har tidligere, bl.a. på KL's delegeretmøde den 18. marts 2004 udtalt, at der er behov for at »udvikle lokale modeller, der gør det naturligt, interessant og til noget positivt, at borgerne samles i det helt lokale fællesskab – landsbyen, sognet, bydelen«.

Forslagsstillerne er enige med ministeren i dette synspunkt. Eftersom oprettelse af lokalråd ikke synes at være en del af regeringens lovkompleks vedrørende kommunalreformen, genfremsættes forslaget.

Forslagsstillerne forestiller sig lokalråd opbygget efter nedenstående model:

Lokalråd

Nye og eksisterende kommuner skal have ret til at oprette lokalråd i de gamle kommunalenheder og i lokale enheder, der udgør et afgrænset hele, f.eks. bydele, øer, landsbyer eller større bysamfund.

Lokalrådet har hørings- og indstillingsret i alle spørgsmål af betydning for lokalområdet, ligesom lokalrådet har afgørende indflydelse på de lokale institutioners udviklings- og virksomhedsplaner og kan tildeles dispositionsret over udviklingsmidler til området. Lokalrådet har ikke en selvstændig forvaltning, men et mindre sekretariat til sikring af forbindelseslinjerne mellem byråd og lokalråd.

Lokalrådets kompetence

1. Høringsret i alle spørgsmål, der vedrører lokalområdet.
2. Ret til at igangsætte borgerdebat om lokale forhold.